

NÄTTJÄNSTVILLKOR FÖR HÖGSPÄNNINGSDISTRIBUTIONSNET

NTVHD 2019

Energimyndigheten har fastställt nedanstående anslutningsvillkor för nätinnehavarens bruk X.X.20XX.

1. Tillämpningsområde och definitioner

- 1.1. Dessa nättjänstvillkor för högspänningsdistributionsnät (NTVHD) tillämpas på *elnätstjänster* åt nätinnehavare, elanvändare eller elproducenter (*kunder*) som är anslutna till ett högspänningsdistributionsnät, och är en del av *elnätsavtalet (nätavtalet)* mellan högspänningsdistributionsnätets innehavare och kunden angående denna tjänst.
- 1.2. Nätinnehavaren kan även tillämpa dessa villkor på elnätstjänsten för elanvändare eller elproducenter som är anslutna till ett distributionsnät på över 36 kilovolt, om man har kommit överens om detta i nätavtalet.
- 1.3. Med *elnätstjänst (nättjänst)* avses all den verksamhet som nätinnehavaren utför för att möjliggöra eldistribution mot vederlag i nätinnehavarens elnät.
- 1.4. Kunden ansvarar för att elnät och därtill hörande utrustning vilka tillhör en tredje part som är direkt eller indirekt ansluten till kundens nät uppfyller dessa villkor.
- 1.5. I dessa villkor avses med *högspänningsdistributionsnät* lokala eller regionala elnät eller elledningar vars nominella spänning är 110 kilovolt och vilka inte är anslutningsledningarna och inte sträcker sig över riksgränsen och inte hör till stamnätet.
- 1.6. *Högspänningsdistributionsnätets innehavare* (nätinnehavaren) är en sammanslutning eller inrättning som har ett högspänningsdistributionsnät i sin besittning och utövar tillståndspliktig elnätsverksamhet.
- 1.7. En *öppen leverantör* är en elförsäljare som till kunden säljer all el som denna behöver eller balanserar skillnaden mellan kundens olika elanskaffningar genom att leverera den elmängd som fattas under varje timme (*öppen kraftleverans*).
- 1.8. Med *nättjänstprodukt (nätprodukt)* avses i dessa villkor en definition av den tjänstehelhet som används i nättjänsten. Definitionen innehåller uppgifter om avgifter som nätinnehavaren debiterar enligt nätprodukt och som avtalas i nätavtalet.
- 1.9. Med *systemansvarig* avses en stamnätsinnehavare som elmarknadsmyndigheten har påfört systemansvar.
- 1.10. Med *balansavräkning* avses en utredning på timbasis av den överförda elmängden. Utredningen resulterar i en elbalans för respektive part på elmarknaden.
- 1.11. Med *anslutningsavtal* avses ett avtal, genom vilket kunden och nätinnehavaren avtalar om eldistributionsförbindelsen mellan kundens nät, elförbruknings- eller elproduktionsplats och nätinnehavarens elnät.

- 1.12. *Anslutningsledning* är i dessa villkor en elledning som dragits för en elförbrukningsplats, en fastighet eller en grupp av fastigheter eller för en eller flera elproduktionsanläggningar och med vilken kunden ansluts till elnätet.
- 1.13. Med *elektrisk utrustning* avses med elektricitet driven och för produktion, överföring eller mätning av elektricitet avsedd färdig anordning, installationsutrustning, sådan kombination av anordningar som tillhandahålls på marknaden som en funktionell enhet, komponent eller sammansatt inbyggnadsdel som är avsedd att byggas in i en apparat av slutanvändaren.
- 1.14. Med *elanläggning* avses fast installation eller annan motsvarande funktionell helhet bestående av elektrisk utrustning och eventuellt andra anordningar, förnödenheter och konstruktioner, inbegripet *elproduktionsanläggningar* som kan användas för att producera el och som fungerar parallellt med distributionsnätet.
- 1.15. Centrala bestämmelser om elmarknaden och nättjänsten finns i elmarknadslagen, lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden och i förordningar som utfärdats med stöd av dem.

2. Skyldighet att utveckla nätet

- 2.1. Nätinnehavaren ser till att kundens behov beaktas vid utvecklandet av högspänningsdistributionsnätet. Nätinnehavaren informerar kunden så tidigt som möjligt om betydande ändringar i nätet.
- 2.2. Nätinnehavaren planerar och bygger högspänningsdistributionsnätet och upprätthåller det så att nätet uppfyller de krav i fråga om nätets driftsäkerhet och tillförlitlighet som ställs av den systemansvariga stamnätsinnehavaren, och så att driften av nätet inte störs av träd som faller över elledningarna eller växer längs ledningsgatan.
- 2.3. Kunden ansvarar för underhållsåtgärderna och träd säkerheten i sitt nät på minst 110 kV som är anslutet till nätinnehavarens distributionsnät utan skyddsanordningar. Kunden rapporterar minst vart femte år till nätinnehavaren om underhållsåtgärderna i ett sådant nät, inbegripet hanteringen av träd som växer i ledningsområdet och dess närhet.
- 2.4. Kunden ska så tidigt som möjligt informera om väsentliga förändringar i sitt elsystem. Om kundens behov förutsätter förstärkning av eller ändringar i högspänningsdistributionsnätet eller stamnätet, avtalas detta särskilt i anslutningsavtalet.
- 2.5. På begäran lämnar kunden nätinnehavaren sådana uppgifter om elförbruknings- och elproduktionsprognoser som behövs för nätinnehavarens eller den systemansvarigas utvecklingsplan. Uppgifterna behandlas konfidentiellt.
- 2.6. Om kunden behöver el av bättre kvalitet än den sedvanliga nättjänsten ger eller helt avbrottsfri elleverans, ska han kontakta nätinnehavaren för att utreda frågan.

3. Ingående av nätavtal och övriga avtal som rör kundens elanskaffning

- 3.1. I villkoren för anslutning till högspänningsdistributionsnät (AVHD), som hör till anslutningsavtalet, definieras de allmänna tekniska kraven på elanläggningar som ansluts till elnätet. Dessutom ska ett kraftverk eller en elanläggning som är ansluten till elnätet uppfylla de vid var tid gällande systemtekniska krav på kraftverk och förbrukning som den

systemansvariga har ställt upp. Dessa villkor och krav gäller även elanläggningar och kraftverk som är anslutna till kundens elnät.

- 3.2. Nätavtalet ingås mellan avtalsparterna tills vidare.
- 3.3. Nätavtalet ingås skriftligt. Dessa villkor fogas till nätavtalet.
- 3.4. Nätavtalet kan ingås när det finns ett giltigt anslutningsavtal.
- 3.5. För att nättjänsten ska kunna påbörjas och fortsättas, krävs förutom ett nätavtal och ett anslutningsavtal även ett giltigt elförsäljningsavtal om öppen kraftleverans med en och endast en säljare. Dessutom förutsätts att elförbruknings- eller elproduktionsplatsen uppfyller av nätinnehavaren ställda nödvändiga tekniska krav på anslutande till nätet.
- 3.6. Kunden meddelar om byte av säljare i enlighet med de förfaringsätt som allmänt tillämpas på elmarknaden.
- 3.7. Spänningsregleringen i en normalsituation och det praktiska genomförandet av leveransen av reaktiv effekt avtalas i ett särskilt avtal om reaktiveffekt.
- 3.8. Paralleldriften av nät och villkoren och praxis för sektionerad drift avtalas särskilt.
- 3.9. Avtalshandlingarna utgör innehållet i nätavtalet. Om innehållet i nätavtalet och de där nämnda handlingarna är motstridiga sinsemellan, tillämpas och tolkas handlingarna i följande ordning:
  - 1) Nättjänstavtalet jämte bilagor
  - 2) De allmänna avtalsvillkor (NTVHD) som gäller vid var tid.
- 3.10. Nätinnehavaren och kunden kan komma överens om ändringar i dessa villkor.

4. Krav på användning av anläggningarna

- 4.1. Elektrisk utrustning och elanläggningar
  - 4.1.1. Avtalsparterna ska se till att de elinstallationer och elanläggningar de innehar är i det skick som bestämmelser, föreskrifter och detta avtal förutsätter. Elanläggningarna ska uppfylla tillämpliga standarder och allmänt godkända rekommendationer.
  - 4.1.2. Elanläggningarnas elinstallationer ska utföras, granskas och anslutas till nätet i enlighet med elsäkerhetslagstiftningen samt föreskrifter och bestämmelser som utfärdats med stöd av den samt standarderna för branschen. Om elsäkerhetslagstiftningen, -bestämmelserna, -föreskrifterna eller -standarderna eller de lokala förhållandena förändras ska elinstallationerna bedömas på nytt och vid behov ändras så att de uppfyller de nya kraven. Om standarder saknas kan avtalsparterna komma överens om vilka anvisningar som ska följas. Nätinnehavaren kan också ge anvisningar och rekommendationer som grundar sig på internationell praxis och god praxis för planering och drift av elanläggningar.
  - 4.1.3. En elproducenters elinstallationer och elanläggningar får inte medföra fara för dem som utför arbeten på elnätet eller för elanvändare som är anslutna till elnätet och inte heller störa funktionen i andra elanvändares eller elproducenters elanläggningar.
  - 4.1.4. Vid planeringen och driften av elanläggningarna ska beaktas kortvariga spänningssänkningar som beror på fel i elnätet, spänningsbortfall och följderna av återinkoppling.

- 4.1.5. Avtalsparterna underrättar varandra skriftligt och tillräckligt långt i förväg om sådan elektrisk utrustning och sådana elanläggningar som kan leda till försämrade elkvalitet i elnätet, förändringar i användningen av elsystemet eller störande skadeverkningar för tredje part. Inkoppling av sådan utrustning och sådana anläggningar ska särskilt avtalas. Om det blir förändringar i anslutningen avtalas detta särskilt i anslutningsavtalet.
- 4.2. Användning och skydd av elanläggningar
  - 4.2.1. Avtalsparterna sköter och använder sina elanläggningar så att eldistributionen eller användningen av elsystemet inte onödigt störs och så att andra nätanvändare inte utsätts för olägenheter eller störningar som överskrider gränserna i de standarder eller rekommendationer som allmänt tillämpas inom branschen.
  - 4.2.2. Användningen av anläggningarna får inte medföra fara för dem som utför arbeten på elnätet eller för andra elanvändare.
  - 4.2.3. Elanläggningarna ska kunna fungera inom det spännings- och frekvensområde som den systemansvariga har fastställt, så att anläggningen uppfyller de systemtekniska krav som den systemansvariga har ställt upp.
  - 4.2.4. Elanläggningarna ska utrustas med över- och underspänningsskydd samt om elanläggningen så kräver även med frekvensskydd, så att exceptionell spänning eller frekvens inte vållar skada på kundens eller en tredje parts anläggningar.
  - 4.2.5. Kunden är skyldig att tillsammans med dem som direkt eller indirekt är anslutna till kundens elnät se till att deras elnät och till dessa anslutna elanläggningar uppfyller kraven i villkoren för anslutning till högspänningsdistributionsnät (AVHD) och att dessa kunder följer de villkor och anvisningar som förutsätts i nätavtalet.
- 4.3. Tilläggsvillkor som gäller elproduktionsanläggningar
  - 4.3.1. En produktionsanläggning ska uppfylla de systemtekniska krav på produktionsanläggningar (kraftverk) som den systemansvariga har ställt upp och som gäller vid anslutningstidpunkten.
  - 4.3.2. En elproduktionsanläggning får inte fortsätta att mata el till nätet eller en del av det då nätet inte matas från något annat håll eller då det har inträffat någon annan allvarlig störning i nätet. I de individuella avtalsvillkoren avtalas om tekniska specialkrav.
  - 4.3.3. En elproduktionsanläggning ska utrustas med anordningar med vilka anläggningen kan skiljas från nätinnehavarens nät.
  - 4.3.4. Innan en färdigställd elproduktionsanläggning tas i drift ska en anmälan göras till nätinnehavaren. Behöriga provnings- och ibruktagningsprotokoll fogas till anmälan. En elproduktionsanläggning får kopplas till distributionsnätet först när nätinnehavaren har gett sitt tillstånd.
  - 4.3.5. En elproduktionsanläggning ska lämna sig för användning i högspänningsdistributionsnätet med beaktande av nätets styr- och skyddssystem. Nätinnehavaren ger elproducenten uppgifter om nätets egenskaper med tanke på anslutningen till nätet. Elproducenten ska utreda om hans elproduktionsanläggning kan kopplas till högspänningsdistributionsnätet med beaktande av dess egenskaper och anläggningens användningssätt.

- 4.4. Som avtalspartens installationer och anläggningar anses även andra installationer och anläggningar som tillhör en tredje part och som avtalsparten ansvarar för.
- 4.5. Avtalsparterna är i tillämpliga delar, med de förutsättningar och begränsningar som nämns i kapitel 7, skyldiga att ersätta varandra för skador som orsakats av installationer som strider mot de bestämmelser, föreskrifter, avtal och skriftliga anvisningar som avses i punkterna ovan eller av felaktiga anläggningar eller användningen av dem.

5. Nätjänstens kvalitet samt begränsningar och avbrott i nätjänsten för högspänningsdistributionsnät

- 5.1. Nätinnehavaren kan inte genom de begränsningar som nämns i detta kapitel eller genom nätinnehavarens rättigheter bli fri från att fullgöra de skyldigheter som föreskrivs i elmarknadslagen, inbegripet överföringskyldighet och skyldighet att utveckla nätet. Driften av nätet får inte störas av träd som faller över elledningarna eller växer längs ledningsgatan.
- 5.2. Fel- och störningssituationer
  - 5.2.1. Avtalsparterna kommer på förhand överens om principerna för utredning av störningar, som till exempel tillvägagångssättet vid utredning av fel och om kostnadsfördelningsprinciperna.
  - 5.2.2. Vid utredningen av en störning följs principerna i de störningsutredningsanvisningar som den systemansvariga upprätthåller.
  - 5.2.3. Avtalsparterna är skyldiga att omedelbart underrätta varandra om sådana nätfel som inverkar på den andra avtalspartens verksamhet och om fel och störningar som de upptäckt och som hör till den andra avtalspartens ansvar.
  - 5.2.4. Om det i avtalsparternas elanläggningar upptäcks fel eller brister som stör användningen av den andra avtalspartens eller en tredje parts elsystem och som orsakar störningar som överskrider allmänt godtagbara gränser, ska den avtalspart som orsakar störningen omedelbart avhjälpa felen och bristerna.
  - 5.2.5. Om avhjälpandet av fel eller brister som nämns i punkt 5.2.4 fördröjs väsentligt, har nätinnehavaren rätt att begränsa eller helt avbryta kundens nättjänst.
  - 5.2.6. Avtalsparterna har rätt att utan förhandsvarning koppla bort en elanläggning eller koppla bort sig från nätet vid fel eller störningar i elnätet, om det är nödvändigt för störningsutrednings- eller reparationsåtgärderna. Båda avtalsparterna vidtar på egen bekostnad omedelbara åtgärder för att avhjälpa störningen.
  - 5.2.7. Om högspänningsdistributionsnätets elsäkerhet eller driftsäkerhet så kräver har nätinnehavaren rätt att fordra att en produktionsanläggning som direkt eller indirekt är ansluten till kundens nät reglerar eller i extrema fall kopplar bort sin anläggning från elnätet.
  - 5.2.8. Om det i elsystemet eller i en elanläggning som är ansluten till elnätet upptäcks fel eller brister som stör användningen av elsystemet och avhjälpandet av dem fördröjs väsentligt, har nätinnehavaren rätt att på den systemansvarigas begäran begränsa eller helt avbryta kundens nättjänst.
  - 5.2.9. Kunden underrättar eller ålägger elproducenten att underrätta den systemansvariga om störningar i kraftverksenheter på över 50 MW som direkt eller indirekt är anslutna till kundens elnät, inom tio minuter efter att störningen börjat.

Den systemansvariga har på särskild begäran rätt att vid service- och störningssituationer även få information om kraftverksenheter som är mindre än detta. Kunden meddelar utan dröjsmål när produktionsavbrottets längd preciserats.

- 5.3. Service, reparation och ändringsarbeten i högspänningsdistributionsnät
  - 5.3.1. Avtalsparterna planerar tillsammans arrangemangen i samband med distributionsavbrott och sköter utförandet av åtgärderna. Målet är att distributionsavbrott ska medföra minimal olägenhet för avtalsparterna. Avtalsparterna tillställer varandra kontaktuppgifter för planering av distributionsavbrottet samt till kopplingsledningarna. Vardera avtalsparten ansvarar för sina egna kostnader i samband med distributionsavbrottet.
  - 5.3.2. Avtalsparterna underrättar varandra enligt en överenskommen tidtabell om preliminära distributionsavbrottsbehov och exceptionella driftsituationer i sina elnät vars nominella spänning är minst 110 kV, om dessa påverkar driften av elnätet. Avtalsparterna underrättar varandra omedelbart om distributionsavbrottsförändringar och exceptionella driftsituationer som de har kännedom om.
  - 5.3.3. Kunden underrättar eller ålägger elproducenten att underrätta den systemansvariga om servicetidpunkterna för kraftverksenheter på över 50 MW som direkt eller indirekt är anslutna till kundens elnät. Den systemansvariga har på särskild begäran rätt att även få information om kraftverksenheter som är mindre än detta. Kunden meddelar omedelbart om eventuella förändringar i de servicetidpunkter han meddelat. På särskild begäran ska kunden underrätta den systemansvariga om produktionsplanerna för kraftverk som direkt eller indirekt är anslutna till kundens nät.
  - 5.3.4. Nätinnehavaren har rätt att begränsa eller avbryta nättjänsten på grund av service, reparation, ändringsarbete, inspektion, testning eller andra motsvarande åtgärder i sitt elnät. I dessa fall beaktar nätinnehavaren kundens behov när avbrottstidpunkten bestäms och försöker i mån av möjlighet ordna nättjänsten med hjälp av ersättande förbindelser.
  - 5.3.5. Utöver ovan nämnda tidtabeller kan även den europeiska lagstiftningen och nätföreskrifterna påverka planeringen av vissa distributionsavbrott. Om lagstiftningen eller nätföreskrifterna kräver planering som avviker från det ovan beskrivna, följs lagstiftningen eller nätföreskrifterna.
- 5.4. Begränsning eller avbrytande av nättjänsten
  - 5.4.1. Nätinnehavaren har rätt att avbryta nättjänsten enligt avtalet, om kunden trots skriftlig påminnelse väsentligt försummar sin betalningsskyldighet eller annars väsentligt försummar sina avtalsförpliktelser, om kunden har försatts i konkurs eller likvidation eller om en myndighet har konstaterat att kunden är betalningsoförmögen. Avbrottet verkställs dock inte, om kunden ställer tillräcklig säkerhet.
  - 5.4.2. Nätinnehavaren har rätt att omedelbart avbryta nättjänsten, om kundens avtal om öppen kraftleverans upphör utan att ett nytt avtal om öppen kraftleverans samtidigt träder i kraft.

- 5.4.3. Om tillfällig bortkoppling av kundens eller nätinnehavarens elanläggning från elnätet är nödvändig på grund av service, reparation, ändringsarbete, inspektion eller annan motsvarande åtgärd och åtgärden inverkar på den andra avtalspartens verksamhet, ska kunden och nätinnehavaren på förhand förhandla med varandra om distributionsavbrottet.
- 5.4.4. Kunden och nätinnehavaren planerar sina arrangemang, tidtabeller och åtgärder i samband med distributionsavbrott så att distributionsavbrottet inte blir onödigt långvarigt. Vardera avtalsparten ansvarar för sina egna kostnader, om kunden och nätinnehavaren inte sinsemellan kommer överens om annat.
- 5.4.5. Nätinnehavaren har rätt att utan förhandsvarning begränsa eller avbryta nättjänsten vid fel och störningar i elnätet, om det är nödvändigt för störningsutrednings- eller reparationsåtgärderna. Båda avtalsparterna vidtar på egen bekostnad omedelbara åtgärder för att avhjälpa störningen.
- 5.4.6. Nätinnehavaren har rätt att begränsa eller avbryta nättjänsten, om det i kundens elanläggning förekommer fel eller brister som stör användningen av nätet och som orsakar störningar som överskrider allmänt godtagbara gränser och avhjälpandet av dessa väsentligt fördröjs.
- 5.4.7. Nätinnehavaren har rätt att vid oöverstigligt hinder (force majeure) begränsa eller helt avbryta kundens nättjänst.
  - 5.4.7.1. Som oöverstigligt hinder anses en händelse som nätinnehavaren inte har kunnat förhindra eller förbereda sig för med iakttagande av skäligen aktsamhet och som omöjliggör eller väsentligt försvårar nätinnehavarens nättjänst enligt avtalet eller gör den ekonomiskt eller annars oskälig.
  - 5.4.7.2. Oöverstigliga hinder är krig, inre oroligheter, sabotage, explosion, brand, exceptionella eller oförutsägbara väderförhållanden, allmänt avbrott i trafiken eller datatrafiken, strejk eller arbetsnedläggelse i en nyckelgrupp, lockout som utlysts av en arbetsgivarorganisation, myndighetsåtgärder, otillräcklig produktionskapacitet eller någon annan ovanlig orsak med lika betydande följdverkningar. Som oöverstigligt hinder anses också avbrott i kraftproduktionen av ovan nämnda orsaker samt sådana skador på kraftproduktions- eller kraftöverföringssystemet som man med de principer eller de lagstiftnings- eller myndighetskrav som allmänt tillämpas i de europeiska kraftsystemen inte skäligen har kunnat förbereda sig på.
  - 5.4.7.3. Nätinnehavaren ska omedelbart underrätta kunden när ett oöverstigligt hinder dyker upp och när det undanröjs.
- 5.4.8. Om nätinnehavaren av orsaker som nämns i punkterna ovan kan tillhandahålla nättjänsten bara i begränsad utsträckning, har nätinnehavaren rätt att reglera kundernas direkta eller indirekta elanvändning genom att beakta samhällets allmänna livsviktiga behov, eventuella myndighetsföreskrifter, gällande planer och förpliktelser angående hantering av elbrist och utredning av allvarliga störningar samt de rådande förhållandena.

- 5.4.9. För att avvärja en störnings- eller risksituation eller vid fel och störningar i elnätet har kunden rätt att utan förhandsvarning koppla bort sin elanläggning från elnätet eller koppla bort sig från högspänningsdistributionsnätet och övergå till sektionerad drift. Vid sektionerad drift blir ett eller flera kraftverk en del av ett elnät som är separerat från högspänningsdistributionsnätet. Övergången till sektionerad drift får inte störa de andra parternas möjlighet att använda nätanslutningarna och inte heller bryta nätets distributionsförbindelser. Kunden och nätinnehavaren kommer på förhand överens om arrangemangen i samband med sektionerad drift. Kunden svarar för kostnaderna för genomförandet av sektionerad drift.
- 5.5. Informationsutbyte som krävs för upprätthållande av driftsäkerheten
- 5.5.1. Avtalsparterna tillställer varandra den information som behövs för upprätthållandet av driftsäkerheten. Mängden information som ska utbytas och de tekniska detaljerna angående informationsutbytet avtalas särskilt.
- 5.5.2. Kunden underrättar nätinnehavaren i enlighet med de principer som den systemansvariga ställt upp om störningar och servicetidpunkter i sina egna produktionsanläggningar och i produktionsanläggningar som direkt eller indirekt är anslutna till kundens nät.

6. Fel i nättjänsten

- 6.1. Nättjänsten är felaktig om elkvaliteten eller leveranssättet inte motsvarar det som har avtalats eller kan anses ha avtalats. Elkvaliteten bestäms i anslutningspunkten.
- 6.2. Överenskommelse om undantag från kraven på elkvalitet och elleveranssätt (avbrott i leveransen) kan träffas i ett skriftligt nätavtal, i ett anslutningsavtal eller med ett separat skriftligt avtal.
- 6.3. Om inte annat har avtalats, är nättjänsten felaktig om nättjänsten är kontinuerligt eller upprepade gånger avbruten och avbrottet med beaktande av orsaken och omständigheterna inte kan anses vara ringa. Felaktigheten till följd av avbrottet i nättjänsten bedöms som en helhet, varvid bl.a. de omständigheter som nämns i punkterna 5.2, 5.3 och 5.4 beaktas.
- 6.4. Nättjänsten är inte felaktig om det har kunnat förutsättas att kunden eller dennas kund med hjälp av skyddsanordningar, anvisningar eller andra arrangemang förbereder sig för att förebygga eller begränsa skada som orsakas genom ett avbrott eller en störning.
- 6.5. Avtalsparten ska utan dröjsmål underrätta den andra avtalsparten om fel eller hotande fel i nättjänsten som han märkt eller om att nättjänsten enligt hans uppfattning är felaktig. Underrättelse behövs inte, om det är uppenbart att den andra avtalsparten annars är medveten om felet eller det hotande felet.
- 6.6. Avtalsparterna är skyldiga att på begäran lämna erforderlig information om ett fel som den andra avtalsparten misstänker och orsakerna till det.
- 6.7. En avtalspart ska utan dröjsmål efter att ha underrättats om felet eller annars ha blivit medveten om felet reda ut orsaken till felet och avhjälpa det.

7. Skadestånd

- 7.1. Nätinnehavaren ersätter kunden för skada på grund av fel i nättjänsten som definieras i dessa villkor, på de grunder och med de begränsningar som nämns i detta kapitel.
- 7.2. Nätinnehavaren ansvarar för direkt skada som nätinnehavaren eller någon i nätinnehavarens tjänst vållat kunden genom allvarligare än lindrigt vållande, om skadan har uppkommit på grund av fel i nättjänsten.
- 7.3. Nätinnehavarens skadeståndsskyldighet gäller inte indirekt skada annat än i de fall som nämns under 7.5.
- 7.4. Som indirekt skada anses i dessa villkor:
  - 7.4.1. sådan förlust av inkomst som kunden lider på grund av dröjsmål eller fel eller åtgärder till följd av dessa;
  - 7.4.2. skada som beror på förpliktelse som grundar sig på något annat avtal;
  - 7.4.3. sådan väsentlig förlust av bruksnyttan av en elförbrukningsplats som inte medför direkt ekonomisk skada samt annan därmed jämförbar väsentlig olägenhet;
  - 7.4.4. skada på egendom, om skadan beror på fel i nättjänsten som orsakat driftstörning eller driftstopp i kundens anordningar eller anläggningar eller avbrott i kundens verksamhet, eller ekonomisk följdskada eller förlust av samma orsak; och
  - 7.4.5. annan liknande skada som är svår att förutse.
- 7.5. I samband med skadehändelse enligt 7.2 ersätter nätinnehavaren kunden för skadestånd som kunden har betalat till sin egen kund, om skadeståndet baserar sig på tvingande lagstiftning. Om kundens kund är ansluten till distributionsnätet, tillämpas i samband med en skadehändelse enligt 7.2 som skadeståndgrund vid var tid gällande nättjänstvillkor som allmänt tillämpas inom distributionsnätsverksamheten. Nätinnehavarens ersättningskyldighet gäller inte standardersättning vid elavbrott.
- 7.6. En förutsättning för betalning av ersättning med stöd av denna punkt är att kunden utan dröjsmål har underrättat nätinnehavaren om skadans uppkomst och före betalningen kommit överens med nätinnehavaren om ersättningsgrunden och ersättningsbeloppet.
- 7.7. Om en skada som avses i denna punkt har vållats en elanvändare vars eldistribution sköts av någon annan än en kund som är direkt ansluten till högspänningsdistributionsnätet, följs i tillämpliga delar de principer som beskrivs i dessa villkor.
- 7.8. Det är möjligt att särskilt avtala om maximi- och minimibelopp per kund- och skadehändelse.
- 7.9. För att förhindra skada och då sådan sker eller hotar ska en avtalspart alltid vidta alla sådana åtgärder för att avvärja eller begränsa skadan som man rimligen kan kräva och förvänta sig. Om kunden vållar skadan genom sin egen verksamhet är nätinnehavaren inte skyldig till skadestånd. Skada som har vållats en avtalspart genom begränsande av sådan skada som ersätts enligt dessa villkor ska ersättas.
- 7.10. Kunden ansvarar för direkt skada som han eller någon som han ansvarar för vållar nätinnehavaren genom allvarligare än lindrigt vållande. Ersättningskyldighet uppstår dock inte, om det har kunnat förutsättas att nätinnehavaren med hjälp av skyddsanordningar, anvisningar eller andra arrangemang förbereder sig för att förebygga eller begränsa skada som vållas genom ett avbrott eller en störning.
- 7.11. Kunden ansvarar inför nätinnehavaren för de ersättningar som nätinnehavaren med stöd av lagstiftning eller föreskrifter blir tvungen att betala till tredje part, om skadan som lett till ersättningar har orsakats av vållande eller försummelse som inte är ringa. Ersättningsansvar

uppkommer dock inte, om nätinnehavaren med hjälp av skyddsutrustning, instruktioner eller andra arrangemang kan förutsättas ha förberett sig på att förebygga eller begränsa den skada som avbrottet eller störningen orsakat.

8. Mätning

8.1. Elmätning

8.1.1. Nätinnehavaren bär ansvaret för att ordna med nödvändiga mätningar för att mäta den energi som överförs via anslutningspunkten samt för upprätthållandet av mätningarna, om inte annat har avtalats.

8.1.2. Mätningen är placerad i anslutningspunkten. Mätningen kan vara placerad på annan plats i kundens eller nätinnehavarens nät, om mätningen inte rimligen kan ordnas i anslutningspunkten.

8.1.3. Om mätningen finns i kundens nät på annan plats än i anslutningspunkten ingår överförings- och omvandlingsförlusterna per timme mellan anslutningspunkten och mätpunkten i nätinnehavarens elbalans. Om mätningen finns i nätinnehavarens nät överförs förlusterna till kundens elbalans. Nätinnehavaren beräknar förlusterna per timme mellan anslutningspunkten och mätpunkten. Nätinnehavaren fakturerar eller krediterar kunden för kalkylerade mängder förlustel på det sätt som avtalats i nätavtalet.

8.1.4. Avtalsparterna tillåter att apparatur som behövs för mätning och dataöverföring installeras och förvaras, underhålls och eventuellt avläses i deras utrymmen.

8.1.5. Om mätapparaturen är placerad någon annanstans än i nätinnehavarens utrymmen, reserverar kunden i sina egna elstationer eller i elstationer som tillhör en tredje part som är ansluten till kundens nät tillräckliga utrymmen för mätapparatur för mätning av den elenergi som överförs i anslutningspunkten. Kunden ordnar med mättransformatorer jämte ledningar och erforderliga anslutningar, säkrad matning av hjälpel samt lokala kablingar för signalförbindelse.

8.1.6. Kunden ska bereda nätinnehavaren tillträde till mätapparatur i kundens nät.

8.1.7. Kunden underrättar utan dröjsmål nätinnehavaren om sådana byggprojekt, ändringar eller fel i nätet eller en produktionsanläggning som förutsätter ändring av mätningen, korrigering av mätvärden eller skapande av ett beräknat mätvärde.

8.1.8. Avtalsparterna tillåter att mätdata används och information överförs enligt bestämmelserna och föreskrifterna om elhandel samt gängse praxis inom branschen på det sätt som krävs för balansavräkning och hantering av elbalanser samt hjälper till med uppgörandet av dessa. Nätinnehavaren vidarebefordrar mätdata enligt gällande föreskrifter och anvisningar.

8.2. Kvalitetskrav på mätningarna

8.2.1. Mätapparaturen ska till sin konstruktion och noggrannhet överensstämma med standarder och allmän praxis och uppfylla de krav som lagstiftningen för elmarknaden ställer.

8.2.2. Avtalsparterna är skyldiga att utan dröjsmål underrätta varandra om fel som de upptäcker i sin mätapparatur och om andra mätfel som överstiger de tillåtna

värdena i relevanta standarder och att omedelbart vidta åtgärder för att avhjälpa de upptäckta felen.

- 8.2.3. Om det konstateras att en mätapparat orsakat en felprocent som är större än +/-2 %, har den avtalspart som lidit skada av felet rätt att kräva korrigerings faktureringen enligt punkt 9.2. Den som ansvarar för mätapparaturen står för justeringskostnaderna, om felprocenten är större än den ovan nämnda. I annat fall är det den som har yrkat på justering som står för kostnaderna.

9. Fakturering och betalning av avgifter

- 9.1. Nätinnehavaren fakturerar kunden för användningen av nättjänsten enligt nätavtalet och vid var tid gällande prislistor.
- 9.2. Till följd av fel i faktureringen, mätningen eller mätaravläsningen har avtalsparterna rätt till tilläggsdebitering och kreditering i enlighet med följande punkter:
  - 9.2.1. Om mätfelet har konstaterats vara större än vad som är acceptabelt enligt 8.2.3, har den avtalspart som lidit skada av felet rätt att yrka på rättelse. Rättelsens storlek bestäms med hjälp av tillgängliga mätdata och vid behov en utomstående expert.
  - 9.2.2. Ingentida avtalsparten är skyldig att ersätta den andra avtalsparten för annan skada som uppkommit av mät- eller faktureringsfel än beloppet av den felaktiga faktureringen av nättjänsten, om inte annat har överenskommit.
  - 9.2.3. Rättelser som baserar sig på fel som nämnts under 9.2 görs inte utan grundad anledning för en längre tid än sex månader. Tidsfristen på sex månader räknas från den tidpunkt då en avtalspart underrättade den andra om felet.
  - 9.2.4. Ingen ränta utgår för tilläggsdebiteringen eller krediteringen enligt de föregående punkterna för den tid som ränta skulle ha influtit.
- 9.3. Kunden är skyldig att betala också för sådan uppmätt eller konstaterad nättjänst som har orsakats av fel i elinstallationer eller elektrisk utrustning inom kundens ansvarsområde.
- 9.4. Kunden är skyldig att skriftligt underrätta nätbolaget vilken elskatteklass kundens förbrukning på elförbrukningsplatsen tillhör. För leverans av el enligt skatteklass II ska kunden lämna nätinnehavaren en skriftlig försäkran om att leveransen tillhör skatteklassen i fråga.

10. Säkerhet och förskottsbetalning

- 10.1. Då nätavtalet ingås har nätinnehavaren rätt att av kunden kräva säkerhet eller förskottsbetalning för betalning av fordringar som grundar sig på nätavtalet eller för ersättning av eventuella skador som vållas. På grundad anledning kan säkerhet eller förskott även krävas efter att nättjänsten inletts.
- 10.2. Nätinnehavaren har rätt att använda säkerheten eller förskottet för betalning av sina fordringar som härrör av nättjänsten, upplupna dröjsmålsräntor och rimliga indrivningskostnader eller för ersättning av kostnader som orsakats av skador. Om nätinnehavaren använder säkerheten eller förskottet eller en del av dem till att betala sina fordringar och kostnader, har nätinnehavaren rätt att kräva att kunden kompletterar säkerheten eller förskottet till det belopp som avtalats, om avtalsförhållandet fortgår.

- 10.3. Nätinnehavaren betalar ingen ränta på säkerheten eller förskottet.
- 10.4. Då nätavtalet har upphört ska nätinnehavaren återställa säkerheten till kunden omedelbart efter att slutfakturan är betald och kundens eventuella andra plikter är fullgjorda.
- 10.5. Ett skriftligt avtal upprättas om överlåtelse av säkerhet.
- 10.6. Nätinnehavaren har rätt att realisera den ställda säkerheten på det sätt han finner bäst för betalning av sina förfallna fordringar eller ersättning av skador.

11. Ändring av avtalsvillkor och priser

- 11.1. Avtalsparterna kan tillsammans komma överens om att ändra ett individuellt nätavtal.
- 11.2. Nätinnehavaren har:
  - rätt att ändra priserna och de andra avtalsvillkoren, om ändringen grundar sig på ändrad lagstiftning, ett myndighetsbeslut, förändringar i de villkor den systemansvariga ställt upp eller om man på den inre europeiska elmarknaden allmänt inför principer eller handlingsmodeller som förutsätter ändring av tjänstvillkoren eller avgifterna och som nätinnehavaren inte har kunnat räkna med när nätavtalet ingicks; och
  - rätt att ändra avtalsvillkoren och priserna i nätavtalet, om orsaken är en ändring i nivån på nättjänstens kapitalkostnader, såsom räntekostnader, en ändring i investeringsbehovet i anslutning till utveckling av nätet eller en ändring som inte beror på nätinnehavaren i avskrivnings- eller återbetalningstiden för kapital som är bundet i nätet; och
  - rätt att ändra avtalsvillkoren och priserna i nätavtalet, om orsaken är ändringar i nätbyggnads- eller underhållskostnader, ändringar i nätinnehavarens avgifter till andra nätinnehavare, ändringar i anskaffningskostnaden för förlustenergi, ändringar i arbetskrafts- och andra driftskostnader som har anknytning till nättjänsten men inte till nätbyggnads- eller underhållskostnaderna, ändringar i kostnaderna för andra tjänster som är nödvändiga för att kunna erbjuda nättjänst eller ändringar i förpliktelser som gäller nättjänsten; och
  - rätt att ändra priserna i nätavtalet så, att prissättningen även efter ändringen uppfyller kraven på skälig prissättning enligt 24 § 2 mom. i elmarknadslagen.
- 11.3. Om orsaker som inte beror på avtalsparterna leder till ett uppenbart missförhållande i fråga om betalningsskyldigheterna i avtalet, förhandlar avtalsparterna om justering av priserna eller de andra avtalsvillkoren för att undanröja missförhållandet. Exempel på sådana orsaker är förändringar i de ekonomiska eller kommersiella förhållandena eller andra orsaker som man inte skäligen kunde ha räknat med när avtalet ingicks.
- 11.4. Sådana förändringar som överraskande och väsentligt försämrar nätinnehavarens ekonomiska verksamhetsförutsättningar och som man inte skäligen kunde ha räknat med när avtalet ingicks, beaktas som en prishöjande faktor i enlighet med deras följdverkningar. Exempel på en sådan förändring är en energikris eller en annan därmed jämförbar ovanlig orsak med lika betydande följdverkningar. Om följdverkningarna av förändringen visar sig vara tillfälliga, sänks priserna med motsvarande belopp när den avgiftshöjande följdverkningen har upphört.
- 11.5. Nätinnehavaren ska i enlighet med elmarknadslagen sända kunden ett meddelande om hur och när priserna eller andra avtalsvillkor ändras och om grunden för ändringen.
- 11.6. Om ändringen baserar sig på en ändring av lagstiftningen eller ett myndighetsbeslut, har nätinnehavaren rätt att verkställa ändringen från den dag då ändringen eller beslutet trädde i kraft.

12. Överföring och upphörande av nätavtalet

- 12.1. Överföring av avtalet till tredje part förutsätter att avtalspartnern ger sitt skriftliga samtycke.
- 12.2. Då anslutningsavtalet går ut upphör också nätavtalen för den elförbrukningsplats som avses i anslutningsavtalet.
- 12.3. Ett nätavtal upphör på grund av uppsägning eller hävning.
  - 12.3.1. Kunden har rätt att säga upp nätavtalet med en månads uppsägningstid.
  - 12.3.2. Utan begränsning av nätinnehavarens skyldigheter enligt elmarknadslagen har nätinnehavaren rätt att säga upp avtalet med tolv månaders uppsägningstid, om väsentliga förändringar som inträffat efter att nätavtalet ingicks förutsätter att nätavtalen ändras, eller om nätavtalet annars inte längre motsvarar de nya förhållandena.
- 12.4. En avtalspart har rätt att häva avtalet, om den andra avtalsparten väsentligt har brutit mot avtalet.

13. Avgörande av tvister

- 13.1. Meningskiljaktigheter om nätavtalet avgörs i tingsrätten på kundens hemort som första rättsinstans, om inte annat avtalats.